

ג' ל י ר ב ר ת ל ע י ר ו ן כ פ ר ש ת ה ש ב ר ע
ערוכים בידי נחמה ליכוביץ שנה ששית
יו"ל ע"י מוסד תורה והשכלה למבוגרים ולנער
הסתדרות נשי מזרחי באמריקה

כ"ה.

6

פרק כ"ג

אמור (תש"ז)

- א. שאלות כלליות.
 1. הוזה את פרשת המועדים כאן לפרשת המועדים שבפרשת פנחס (במדבר כ"ח-כ"ט) מה ההבדל העיקרוני בין שתיהן?
 2. התוכל להסביר את סבת ההבדל העקרי מתוך המקום שבו נקבעה כל אחת מנתי הפרשיות האלה?
וע' רמב"ן במדבר כ"ח ב' ד"ה צו את בני ישראל עד "והחל כאן מן התמיד"
 3. נסה להסביר את מובנה המדויק של המלה "מועד" - "מועדי ה'!"

- ב. ספירת העומר.
 1. ט"ו-ט"ז וספרתם לכם... רמב"ם הלכ' תמידין ומוספין פרק ז' הלכה ב': מצות עשה לספור שבע שבתות תמימות מיום הבאת העומר שנאמר "וספרתם לכם"... ומצות למנות הימים עם השבועות... מצוה זו על כל איש מישראל ובכל מקום ובכל זמן... רש"י ד"ה עד ממחרת השבת השביעית "חמשים יום והקרבתם."
 1. מה קשה לרש"י?
 2. למה לא הסתפק בפרושו הראשון והוסיף עליו "ואומר אני זה מדרשו"?
 3. " " " בפרושו השני "אבל פשוטו..." והקדים את מדרשו?
 4. הוזה לפסוקנו כ"ה ח' "וספרת לך שבע שבתות שנים". למה נאמרה במצות ספירת העמר בלשון רבים "וספרתם לכם" ולא כמו שנאמרה ביוכל בלשון יחיד?

- ג. בטעם מצות ספירת העמר

כתב ספר החנוך: משרשי המצוה על צד הפשט לפי שכל עיקרון של ישראל אינו אלא התורה ומפני התורה נבראו שמים וארץ וישראל וכמו שאמר (ירמיהו ל"ג כ"ה) "אם לא בריתי - יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתי" וזוהו העיקר והסבה שנגאלו ויצאו ממצרים כדי שיקבלו התורה בטיני ויקיימוה... שהיא העיקר הגדול שבשביל זה הם נגאלים, והיא תכלית הטובה שלהם וענין גדול הוא להם יותר מן החירות מעבודת...; ומפני כן כי הוא כל עיקרון של ישראל ובעבורה נגאלו ועלו לכל הגדולה שעלו אליה - נצטוו לנו למנות ממחרת יום טוב של פסח עד יום נתינת התורה, להראות בנפשנו החפץ הגדול אל היום הנכבד הנכסף ללבנו "כעבד יש"ף צל" (מליצו על פי איוב ז' ב') וימנה תמיד, מת' יבוא העת הנכסף אליו שיצא לחרות, כי המנין מראה באדם כי כל ישעו וכל חפצו להגיע אל הזמן ההוא... ואם תשאל: אם כן למה אנו מתחילין אותו מסמחת השבת ולא מיום ראשון? התשובה, כי היום הראשון יתיחד כולו להזכרת הנס הגדול והוא יציאת מצרים, שהוא אות ומופת בחדוש העולם ובהשגחת השם ית' על בני אדם - ואין לנו לערב בשמחתו ולהזכיר עמו שום דבר אחר, ועל כן נתקן החשבון מיום שני. ואין לומר. שהיום כך וכך ימים ליום ב' של פסח" שלא יהיה חשבון ראוי לומר "ליום שני של פסח", ועל כן הותקן למנות המנין ממה שנעשה בו והוא - קרבן העומר, שהוא קרבן נכבד שבו זכר שאנו מאמינים, כי השם כ"ה בהשגחתו על בני אדם רוצה להחיותם ומחדש להם בכל שנה ושנה זרע תבואות לחיות בו.

(הערה: רש"י לירמיהו ל"ג כ"ה המובא לעיל: "ורבותינו דרשוהו לענין ברית התורה והמילה ללמוד מכאן שבשבילם נבראו שמים וארץ, "אך אין המדרש מיושב על סדר המקראות".)

- 1. מהו טעם מצות ספירת העמר לדעתו?
 - 2. מהי דעת מתנגדיו וכיצד הוא סותר אותם?
 - 3. הבא ראיה מן התורה לדבריו המסומנים בקו?
 - 4. בהתאם לרעיון זה כבר מצאנו בדברי חז"ל מדרש שיר השירים רבה ז' ד' שקרא ר' יהושע בן לוי לשבועות "עצרת של פסח" כנגד "עצרת של חג" (=שמיני עצרת שהוא שמיני לסוכות).
- היכן מציינו בפרקנו הדמו לכך שאין שבועות אלא סיומו של חג הפסח ותכליתו

יש לשלוח את התשובות לנחמה ליכוביץ קרית משה ירושלים.